

Dosarul nr. 2ra-1623/22
2-18166961-01-2ra-11112022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) A. Miron
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Balan Mihai Petru, Rotaru Diana, Rotaru Andrei, Balan Mihai Nicanor, Balan Maria, AO "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Nartea Mihail, Onica Tamara, Șumilin Veaceslav, Zadnipru Valentina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Telpis Olga, Zadnipru Valentina, Telpis Artur, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei, Rotaru Diana împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la interzicerea demarării construcției,

la cererea depusă de Nartea Mihail, Onica Tamara, Colesnicenco Tatiana, Șumilin Veaceslav, Balan Mihai, Lunev Ecaterina împotriva Irinei Cozlova cu privire la interzicerea demarării construcției,

la cererea depusă de Rotaru Andrei, Rotaru Diana, Colesnicenco Tatiana, Balan Mihai, Balan Maria împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la demolarea construcției,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022,

c o n s t a t ă :

La 21 iunie 2018, Telpis Olga, Zadnipru Valentina, Telpis Artur, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei, Rotaru Diana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la interzicerea demarării construcției.

În motivarea acțiunii, reclamantii au menționat că sunt proprietarii caselor de locuit din cartierul locativ situat pe str. Barbu Lăutaru mun. Chișinău.

De asemenea, reclamantii au invocat că în imediata apropiere a cartierului locativ, s-a inițiat edificarea unui bloc locativ cu mai multe nivele pe str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău, care are loc cu încălcări ale legislației și a normelor în construcții.

La fel, au relatat că lipsește acordul favorabil al vecinilor ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

Reclamantii au solicitat interzicerea Irinei Cozlova de a demara construcția pe terenul din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău.

La 07 mai 2019, Nartea Mihail, Onica Tamara, Colesnicenco Tatiana, Șumilin Veaceslav, Balan Mihai, Lunev Ecaterina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Cozlova cu privire la interzicerea demarării construcției (f. d. 31-36 Vol. II).

În motivarea cererii, au invocat că sunt proprietarii caselor de locuit din cartierul locativ situat pe str. Barbu Lăutaru mun. Chișinău, iar în imediata apropiere a cartierului locativ, pe str. Barbu Lăutaru 21, s-a inițiat edificarea unui bloc locativ cu mai multe nivele.

Totodată, au specificat că construcția are loc cu încălcări ale legislației și a normelor în construcții, precum și faptul că lipsește acordul favorabil al vecinilor ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

Nartea Mihail, Onica Tamara, Colesnicenco Tatiana, Șumilin Veaceslav, Balan Mihai, Lunev Ecaterina au solicitat interzicerea Irinei Cozlova de a demara construcția pe terenul din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 decembrie 2019, s-au conexasă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nartea Mihail, Onica Tamara, Colesnicenco Tatiana, Șumilin Veaceslav, Balan Mihai, Lunev Ecaterina împotriva Irinei Cozlova cu privire la interzicerea demarării construcției și cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Telpis Olga, Zadnipru Valentina, Telpis Artur, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei, Rotaru Diana împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la interzicerea demarării construcției (f. d. 47- 48 Vol. II).

La 10 septembrie 2019, Rotaru Andrei, Rotaru Diana, Colesnicenco Tatiana, Balan Mihai, Balan Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la demolarea construcției (f. d. 4-9 Vol. III).

În motivarea cererii, au relevat că sunt proprietarii caselor de locuit din cartierul locativ situat pe str. Barbu Lăutaru mun. Chișinău, iar în imediata apropiere a cartierului locativ, pe str. Barbu Lăutaru 21, s-a inițiat edificarea unui bloc locativ cu mai multe nivele.

Demararea construcției respective are loc cu încălcări ale legislației și normelor în construcții, astfel fiind încălcate drepturile sale.

De asemenea, au menționat că în perioada anilor 2015-2016, pe str. Barbu Lăutaru 21, în perimetrul terenului cu suprafața de 0,0625 ha, au fost efectuate lucrări de desființare a unui imobil, iar în legătură cu acest fapt, terenul a fost îngrădit cu un gard metalic.

Astfel, în vara anului 2017, pe terenul dat au fost începute lucrările de construcție, iar din autorizația de construire nr. 262-c/167 din 09 august 2017, rezultă că construcția imobilului urmează să fie efectuată de către Cozlova Irina, fiind autorizată construirea unei case de locuit pentru două familii cu parter nelocuibil cu suprafața totală de 1 712 m.p. cu o înălțime de 18 metri.

Cozlova Irina a fost sancționată contravențional de către Inspekția Ecologică din motiv că nu a coordonat proiectul de execuție, iar prin prescripția emisă de Inspekția de Stat în Construcții la 08 septembrie 2017, a fost sistată valabilitatea Autorizației de construire a lucrărilor de construcție pe motiv că suprafața ocupată a terenului și coeficientul de utilizare a acestuia sunt depășiți și nu corespund certificatului de urbanism și Planului urbanistic general a mun. Chișinău, prin urmare, Cozlova Irina a fost obligată să modifice proiectul.

Respectiv, edificarea imobilului va avea ca consecință afectarea drepturilor proprietarului imobilelor adiacente, nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

Mai mult ca atât, Agenția Ecologică de Stat și Inspekția de Stat în Construcții au constatat cu certitudine că atât în procesul executării lucrărilor de construcție, cât și în perioada exploatării obiectului construit, va avea loc atentarea inadmisibilă asupra imobilelor din vecinătate.

La fel, au susținut că nu și-au dat acordul la construcția bunului imobil.

Rotaru Andrei, Rotaru Diana, Colesnicenco Tatiana, Balan Mihai, Balan Maria au solicitat recunoașterea faptului că edificarea și exploatarea construcției pe terenul din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău, atentează în mod inadmisibil asupra terenului și imobilelor ce le aparțin. Totodată, au solicitat demolarea construcției edificate pe terenul din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 februarie 2020, s-a conexas cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Andrei, Rotaru Diana, Colesnicenco Tatiana, Balan Mihai, Balan Maria împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novîțchi Stanislav cu privire la demolarea construcției, cu cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Telpis Olga, Zadnipru Valentina, Telpis Artur, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei, Rotaru Diana împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novîțchi Stanislav cu privire la interzicerea demarării construcției (f. d. 85-86 Vol. II).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Telpis Olga, Zadnipru Valentina, Telpis Artur, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei, Rotaru Diana împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novîțchi Stanislav cu privire la interzicerea demarării construcției, cererea depusă de Nartea Mihail, Onica Tamara, Colesnicenco Tatiana, Șumilin Veaceslav, Balan Mihai, Lunev Ecaterina împotriva

Irinei Cozlova cu privire la interzicerea demarării construcției și cererea depusă de Rotaru Andrei, Rotaru Diana, Colesnicenco Tatiana, Balan Mihai, Balan Maria împotriva Irinei Cozlova, intervenient accesoriu Novițchi Stanislav cu privire la demolarea construcției.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că reclamantii sunt proprietarii caselor de locuit situate în cartierul locativ din str. Barbu Lăutaru, mun. Chișinău.

Totodată, instanța de judecată a stabilit că, Cozlova Irina deține cu drept de proprietate bunul imobil din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău.

La fel, instanța de fond a reținut că, în vara anului 2017, pe terenul din str. Barbu Lăutaru 21 mun. Chișinău, Cozlova Irina a început lucrări de construcție în temeiul Autorizației de construcție nr.262-c/167 din 09 august 2017, fiind autorizată construirea unei case de locuit pentru două familii cu parter nelocuibil cu suprafața de 1 712 m.p. cu o înălțime de 18 metri.

În opinia reclamantilor, demararea construcției menționate afectează și creează incomodități atât din punct de vedere tehnic cât și din punct de vedere al exploatării bunurilor imobile învecinate.

Examinând cumulul probatoriu anexat speței, instanța de judecată a reținut comunicatul eliberat de INCP „Urbanproiect” din 31 ianuarie 2018, care a stabilit că, depășirile indicilor urbanistici: coeficientului de utilizare a terenului și procentului de ocupare a terenului se consideră ne semnificative și nu pot atrage după sine modificarea proiectului, deoarece destinația (construcție rezidențială pentru două familii cu ateliere de creație) și valoarea parametrilor principali ale construcției proiectate corespund prevederilor acestora.

În asemenea circumstanțe, având în vedere cele constatate și raportate la prevederile Legii nr.163 din 09 iulie 2010, instanța de judecată a conchis că, la emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.225i/16 din 23 mai 2016 eliberat Irinei Cozlova, au fost respectate prevederile Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, respectiv nu poate fi reținut argumentul reclamantilor precum că, Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.225i/16 din 23 mai 2016 a fost emis cu încălcarea legislației în vigoare.

Suplimentar, instanța de judecată a menționat că, din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 aprilie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2019 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 decembrie 2019, a fost respinsă acțiunea depusă de către Mihail Nartea, Tamara Onica, Tatiana Colesnicenco, Veaceslav Șumilin, Mihai Balan și Ecaterina Lunev împotriva Primarului General al mun. Chișinău și a Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Irina Cozlova și Inspecția de Stat în Construcții cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire.

Pe cale de consecință, instanța de fond a concluzionat că Cozlova Irina întrunește toate condițiile necesare demarării construcției, iar pe parcursul examinării cauzei reclamantii nu au administrat careva probe plauzibile din care s-ar deduce că, edificarea și exploatarea construcției din str. Barbu Lăutaru 21

mun. Chișinău atentează în mod inadmisibil asupra imobilelor învecinate și prin urmare, cererea de chemare în judecată necesită a fi respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, s-a respins apelul declarat de Balan Mihai, Balan Maria, Colesnicenco Tatiana, Zadnipru Valentina, Asociația Obștească "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Andrei și Rotaru Diana și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2020.

La 30 septembrie 2022, Balan Mihai a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Balan Mihai, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat legea și anume art. 377, 379, 389 și 391 alin. (4) din Codul civil.

La 03 octombrie 2022, Rotaru Diana, Rotaru Andrei, Balan Mihai Nicanor și AO "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului" au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, au invocat aceleași temeuri specificate în recursul declarat de Balan Mihai.

La 11 noiembrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursurilor, fiind recepționate conform avizelor de recepție.

La 24 noiembrie 2022, Cozlova Irina a depus referință la recursurile declarate, prin care a solicitat să fie considerate ca inadmisibile.

La 13 decembrie 2022, Balan Mihai, Balan Maria, AO "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Rotaru Diana, Rotaru Andrei și Zadnipru Valentina au depus recurs suplimentar, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fire admisă.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 07 iulie 2022.

La 02 august 2022, instanța de apel a expediat în adresa recurenților decizia motivată, însă date referitor la recepționarea deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursurile au fost declarate la 30 septembrie 2022, 03 octombrie 2022 și 04 octombrie 2022, respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data

primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept

național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către Balan Mihai Petru, Rotaru Diana, Rotaru Andrei, Balan Mihai Nicanor, Balan Maria, AO "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Nartea Mihail, Onica Tamara, Șumilin Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Balan Mihai Petru, Rotaru Diana, Rotaru Andrei, Balan Mihai Nicanor, Balan Maria, AO "Comitetul Civic de combatere a construcțiilor ilegale și apărarea Drepturilor Omului", Nartea Mihail, Onica Tamara, Șumilin Veaceslav, Zasnipru Valentina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh